

واقعیت وضعیت اتوبوس و متروی تهران به دور از شعارها

ترافیک تهران ۴۳۵ همت پول می‌خواهد

ابوالقاسم رحمانی
دبیر گروه جامعه

دوشنبه گذشته، علیرضا زاکانی شهردار تهران چهارمین نشست خبری خود را که مشخصاً با محوریت حمل‌ونقل عمومی بود برگزار کرد و در آن به موضوعات و مسائل مهمی که همه حول مطالبات اصلی شهروندان تهرانی بود اشاره کرد. چند سال پیش و در دوره قبلی مدیریت شهری پایتخت، پیمایشی انجام شده بود و تهرانی‌ها اصلی‌ترین مطالبات خود را از مدیریت شهری پایتخت اعلام کرده بودند که ترافیک و آلودگی هوا و حمل‌ونقل عمومی و... از اصلی‌ترین خواسته‌های پایتخت‌نشینان بوده و هست.

چرا هست؟ چون زاکانی هم با اشاره به همین مسائل اینها را مطالبات مردم از مدیریت شهری دوره او خواند و در ارتباط با اهم همین مطالبات هم نشست خبری‌اش را پیش برد. و ایرایی‌ترین اظهار نظر زاکانی مربوط به ماجرای تراموا و راه‌اندازی آن در تهران بود که با گذشت دوسه روزی از نشست خبری، خصوصاً بعد از موضع‌گیری و اظهارات مهدی چمران، رئیس شورای شهر تهران همچنان اخبار و حواشی پیرامون آن در رسانه‌ها تولید می‌شود. این که آیا تهران ظرفیت راه‌اندازی تراموا را دارد؟ آیا مدیریت شهری از پس هزینه‌های آن برمی‌آید؟ آیا تراموا اولویت شهروندان تهرانی است یا حداقل تراموا می‌تواند به یکی از مطالبات اصلی تهرانی‌ها پاسخ دهد؟ و خلاصه از این جور حواشی و گمانه‌ها و سوالات که خب با ادعای شهردار تهران و اینکه

تمام مطالعات راه‌اندازی تراموا در تهران انجام شده است و هفته آینده هم تفاهمنامه‌ای در این زمینه صورت می‌گیرد به نوعی همه را چشم‌انتظار نگه داشته تا هفته آینده و ماحصل ماجرا. قبل از تفاهمنامه برای تراموا هم تفاهم و همکاری بین شورا و شهرداری مورد انتظار است. به هر شکل ماجرای پریازدید و حاشیه تراموا تنها بخشی از اظهارات زاکانی در نشست خبری چهارم بود و شهردار تهران در این نشست به مسائل مهم‌تری هم اشاره کرد که روخوانی آنها پرده از بخش زیادی از مصائب و مسائل پایتخت در حوزه حمل‌ونقل برمی‌دارد. مصائب و مسائلی که با پیشنهادات فانتزی و ایده‌های غیرعملیاتی فقط کار روی دست مردم و مدیران شهری آینده می‌گذارد؛ چرا که ناظر به اعداد و ارقام موجود که در ادامه تنها به بخشی از

آنها در حوزه حمل‌ونقل عمومی پایتخت اشاره می‌کنیم، وضعیت تهران، رو به وخامت گذاشته و اعداد و ارقامی که برای خروج از این وضعیت نیاز داریم، با واقعیت‌های موجود و توان مدیریت شهری فاصله دارد. در ادوار قبلی مدیریت شهری هم کتابچه‌ها و بولتن‌های متعددی در اختیار مدیران شهری بود که از این جلسه به آن جلسه و از این نشست به آن یکی می‌بردند و ارائه می‌کردند، اما سرآخر، جز چند خط ویژه تردد دوچرخه (بخوانید موتور) چیزی عاید شهروندان تهران نشد. این که زاکانی چقدر می‌تواند در تحقق وعده‌ها موفق باشد حداقل برای این بخشی که چند روز پیش وعده تحقیقش را داد، باید کمی صبر کنیم، اما همچنان معتقدم جز با یک تحول بزرگ و تزریق هزینه‌های اساسی گره مشکلات گرافیکی و حمل‌ونقل تهران باز نخواهد شد.

مترو

تعداد خطوط متروی فعال: ۷ خط فعال با ۲۵۷٫۵ کیلومتر مسیر به همراه ۱۴۹ ایستگاه (شایان ذکر است در سال ۱۳۹۸ مسیر دیگری به طول ۲۶ کیلومتر حدفاصل ایستگاه گلشهر تا ایستگاه هشتگرد نیز توسط دولت احداث و به مسیریهای تحت بهره‌برداری سامانه مترو اضافه گردیده که با این احتساب مسیریهای تحت بهره‌برداری این سامانه ۲۸۳٫۵ کیلومتر یا ۱۵۰ ایستگاه می‌باشد.) / تعداد خطوط مورد نیاز: با عنایت به آخرین طرح جامع ریلی شهر تهران شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور خطوط مترو مورد نیاز شهر تهران ۱۱ خط می‌باشد. / تعداد ایستگاه‌ها: ۱۵۰ ایستگاه (۱۴۹ ایستگاه خطوط ۷ گانه به همراه ایستگاه هشتگرد) / تعداد ایستگاه‌های مورد نیاز: ۴۹ ایستگاه دیگر به منظور تکمیل خطوط هفت‌گانه فعلی به همراه ۱۲۶ ایستگاه در خطوط جدید مترو (۸ تا ۱۱) / تعداد قطارهای موجود: ۱۹۵ رام قطار / تعداد قطارهای مورد نیاز: حدود ۲۰۰ رام قطار در خطوط هفت‌گانه موجود و ۱۸۹ رام در خطوط جدید (۸ تا ۱۱) / تعداد واگن‌های موجود: ۱۵۰۷ دستگاه واگن / تعداد واگن‌های مورد نیاز: ۱۴۶۷ دستگاه واگن دیگر به منظور به‌کارگیری در خطوط هفت‌گانه و ۱۳۲۳ دستگاه واگن در خطوط جدید (۸ تا ۱۱) / عمر ناوگان مترویی تهران (هم قطارها، هم واگن‌ها و...): میانگین عمر ناوگان مترو تهران ۱۳٫۱ سال است.

خط	یک	دو	سه	چهار	پنج	شش	هفت
سرفاصله	۴	۴	۶	۴	۱۰	۱۵	۱۲

سرفاصله استاندارد و فاصله ایران با آن: سرفاصله قطارهای مترو براساس استاندارد‌های جهانی ۲٫۵ دقیقه است. / نیاز ریلی و دلاری برای تجهیز مترو و رسیدن به شرایط ایده‌آل به علاوه نقشه مترویی تهران بعد از تکمیل هر ۱۱ خط به علاوه جزئیات تعداد مسافران و قطار و واگن‌های پیش‌بینی شده: ۶۰ هزار میلیارد تومان به منظور تکمیل خطوط هفت‌گانه مترو و ۳۰۰ هزار میلیارد تومان به منظور احداث خطوط جدید مترو (۸ تا ۱۱) و حدود ۲٫۵۱۱ میلیون یورو برای تامین ناوگان مورد نیاز

تاکسی

تعداد تاکسی‌های پایتخت: ۷۸۷۸۴ دستگاه تاکسی / تعداد تاکسی‌های نو: تاکسی‌ها به تفکیک سه سال اخیر: مدل سال ۱۴۰۲: ۶۰۸ دستگاه، مدل سال ۱۴۰۱: ۲۵۸۵ دستگاه، مدل سال ۱۴۰۰: ۴۳۴۹ دستگاه (جمعا تعداد ۷۵۴۲ دستگاه با کمتر از سه سال عمر / تعداد تاکسی‌های فرسوده: ۴۳۳۵۲ دستگاه / تعداد تاکسی‌های غیرفعال: ۷۱۱۸ دستگاه / چشم‌انداز آینده و پیش‌رو: ورود ۲۵۰۰۰۰ دستگاه خودروی ون جدید به ناوگان تاکسیرانی به همراه ۴۰۰۰۰ دستگاه تاکسی سواری به ناوگان و کاهش عمر ناوگان به پنج سال، ارائه خدمات نوین نظیر راه‌اندازی خدمات اشتراک سرویس با خودروهای ون (شاتل سرویس)، راه‌اندازی سرویس هوشمند مدارس

اتوبوس

تعداد کل ناوگان: ۵۱۸۶ دستگاه / انواع ناوگان اتوبوسی (برقی و مینی‌بوس و...): اتوبوس برقی: ۶۴ دستگاه، اتوبوس هیبریدی: ۴ دستگاه، اتوبوس گازسوز: ۱۷۹۸ دستگاه، اتوبوس دیزلی: ۳۰۸۵ دستگاه، مینی‌بوس: ۲۳۵ دستگاه / وضعیت فرسودگی و استهلاک: ۴۳۹۳ دستگاه (۸۵ درصد ناوگان) / نیاز کلی تهران برای پاسخگویی ایده‌آل: ۱۱۰۰۰ دستگاه / تعداد کمبودها: حدود ۹۰۰۰ دستگاه (با توجه به ناوگان فعال در حدود ۲۲۰۰) / تعداد اتوبوس‌های اضافه شده: ۳۸۴ دستگاه اتوبوس و ۶۲ دستگاه مینی‌بوس / وضعیت نیروی انسانی اتوبوسرانی: ۳۴۷۶ نفر (شامل ۱۱۱۱ راننده، ۱۱۲۳ نفر عملیاتی و ۱۲۴۲ نفر در سایر واحدها نظیر ستاد، پشتیبانی و خدمات و...) / وضعیت خریدهای پیش‌رو: عقد قرارداد خرید ۲۵۰۰ دستگاه اتوبوس با شرکت‌های داخلی و مذاکره جهت انعقاد قرارداد خرید ۲۴۶۰ دستگاه اتوبوس دیگر / میزان ریلی مورد نیاز برای تامین نیاز تهران: ۷۵ هزار میلیارد تومان / تعداد خطوط اتوبوسرانی: ۲۰۱ خط روزانه (شامل ۹ خط تندرو) و ۹ خط شبانه / تعداد ایستگاه‌ها: ۴۶۵۹ ایستگاه / تعداد خطوط مورد نیاز و ایستگاه‌های مورد نیاز + نقشه خطوط اتوبوسرانی تهران: تعداد خطوط تندرو طبق آخرین مطالعات طرح جامع حمل‌ونقل و ترافیک شهر تهران ۱۰ خط است که هر ۱۰ خط احداث شده و خطوط فیدر نیز تمام سطح شهر را پوشش می‌دهد. همچنین مطالعات بازنگری طرح جامع حمل‌ونقل در دست اقدام بوده که تعداد خطوط مورد نیاز جدید پس از تکمیل مطالعات مزبور قابل ارائه است. شایان ذکر است سامانه‌ی و اصلاح خطوط با توجه به شرایط و نیازهای موجود به صورت مستمر انجام می‌پذیرد.